

biskupa samého. Agendu kdysi důležitých generálních vikariátů zastávají dnešní doby na většině biskupské konsistoře (pokud se týká, ordinariáty).

Vikáři evangeličtí jsou pomocnými kněžskými faráři.

I. Rozeznávají se:

1. Vikáři osobní, kteří za faráře, jež jsou ku službě nezpůsobilí nebo nejsou již s to, aby veškeré povinnosti svého úřadu plnili, farní úřad spravují buď zcela nebo z části.

2. Stálí farní vikáři, kteří se ustanovují k výpomoci v místech, kde farní správa vyžaduje více sil.

3. Vikáři superintendenční, kteří mají za úkol obstarávat dle poukazu superintendenta jednotlivé úkony správy farní i služby v kanceláři superintendenční.

4. Cestovní kazatelé.

Stálí farní vikáři a cestovní kazatelé volí se doživotně.

II. Úřad osobních a superintendenčních vikářů zaniká změnou v obsazení farního úřadu nebo superintendence. Po dobu uprázdnění farního úřadu může osobní vikář obstarávat veškeré úkony farní správy pod vedením a zodpovědností administratora; vikář superintendenční má však po dobu uprázdnění superintendence zástupce superintendentova dle jeho pokynů podporovati.

III. Zapravujeli farář sám celou odměnu vikářovu jmenuje jej presbyterium v souhlase s farářem; jestliže však náklad na jeho vydržování převezme úplně nebo z části obec, přísluší obci právo jej voliti jako faráře. Stále vikáře farní a superintendenční volí obec týmž způsobem jako faráře. Pro volbu cestujících kazatelů jsou rozhodny příslušné stanovy schválené vrchní radou církevní. Za osobní a superintendenční vikáře mohou býti zvoleni i kandidáti teologie po odbytém 22. roce věku.

IV. Všichni vikáři podléhají dozoru farářovu (resp. superintendentovu), kterýž jest též zodpověden za správné obstarávání úředních záležitostí; v žádném případě nemá vikář právního nároku na nástupnictví ve farním úřadě. Všichni vikáři a kočovní kazatelé musí býti potvrzeni vrchní církevní radou, kteréhožto potvrzení mají se domáhati týmž způsobem jako faráři. Kde jsou ustanoveni ve filiálních obcích stálí farní vikáři, mají z pravidla v nepřítomnosti farářově v obci předsednictvo (§§ 24, 27, 35, 37, 38, 40, 48).

Vikáři kapitulní viz Kapitoly.

Vína viz Činy trestné, Náhrada škody a Právo trestní.

Vínaři viz Řády vinařské.

Vína umělá a polovina.

I. Pojem.

Vína umělá jsou ony výrobky vínu podobné, kteréž vytvoří se beze šťávy hroznové ze směsi různých látek (z vody, vinného líhu, glycerinu, cukru, vinného kamene a pod.) a směs ta činí dojem vína; polovínem rozumí se pak výrobek obsahující víno, ale výrobku tohoto dobývá se umělým rozmnožením moštu nebo přírodního vína přimísením vody a jiných látek, kteréž rozmnožené tekutině dodávati mají příchuti vína (jako cukr, glycerin, vinný líh atd.), nebo jichž se dobývá podobným způsobem z výhnětků, kteréž zůstaly z hroznů upotřebených již ku výrobě moštu, nebo z vinných sudů. Polovínem jest i přírodní víno, které smísí se s moštem ovocným nebo s vínem ovocným (rozh. min. sprav. ze dne

27. listopadu 1892 č. 19.984), ba výrobou polovina jest přiměšování vody do nápojů víno obsahujících za tím účelem, aby se nápoje ty rozmnožovaly (rozh. min. orby ze dne 7. srpna 1883 č. 13.598).

II. Právo živnostenské.

Živnostenská výroba, prodej a výčep umělých vín a polovin podmíněn jest koncessí (§§ 15, 16 živn. ř. a zák. ze dne 21. června 1880 č. 121 ř. z.), při čemž se dále žádá, aby žadatel předložil zamýšlený způsob výroby vína umělého a polovina a aby způsob výroby byl uznán úřadem živnostenským po stránce zdravotní nezávadným a aby provozovárna byla bez ustání přístupna dozorčím orgánům policie zdravotní. Koncese však není potřebna k výrobě vína z výhnětků a t. zv. »vino piccolo« (vinetto). Výroba těchto polovin není totiž podřízena řádu živnostenskému a sluší jí tudíž vedle čl. V. lit. a) uvozovacího patentu pokládati za svobodnou zemědělskou produkci bez rozdílu, zda výrobek určen jest ku prodeji nebo výčepu čili nic — předpokládá se, že tato polovina vyrábějí se ve sklepích obmezených na vlastní vinice a vlastní sklizeň moštu (rozh. min. vnitra, financí, obchodu a orby ze dne 16. září 1880 č. 121 ř. z.). Nápoje tyto nesmí se pod označením obvyklým pro víno ani ohlašovati, ani vydražovati, ani prodávati, ani čepovati. Zapovídá se upotřebení cukru škrobového. Přestupky předpisů těchto, pokud nespádají pod ustanovení všeob. zákona trestního, trestají úřady živnostenské peněžitými pokutami od 25—500 zl., v případě nedobytnosti pak vězením. Opětuje-li se případ, dlužno vedle pokuty peněžitě nebo vedle trestu vězení nalézt ještě právem, že závadný nápoj propadá (§§ 3—5 cit. zák.). Je-li průběhem trestního řízení nezbytna znalecká zkouška závadného nápoje, jelikož výrobce nebo prodáváč se nepřiznal nebo proto, že záhodno jest jinakým, úplně vyhovujícím způsobem prokázati, jak skutečně nápoj vyroben byl, má úřad živnostenský použiti k tomu nejbližšího znalce z oněch osob v tomto zvláštním odvětví chemie vinné obeznalých, kteréž s úřadem sděleny budou. Nad zachováváním předpisů cit. zákona bdíti mají z povinnosti úřední úřady živnostenské a orgány policie zdravotní a tržní. Orgánové tito mohou v obchodech jich dozoru podléhajících žádati za přiměřenou kupní nebo výčepní cenu o vydání vín, polovin a vín umělých, mají pak je ihned u přítomnosti prodáváče nebo způsobilého zástupce úřední pečeti uzavříti, a odevzdati je s případnou relací (zprávou) úřadu k dalšímu projednání (§ 9 cit. z.).

III. Povinnost berní.

Vína umělá a polovina podléhají téže dani potravní, jako víno; tuto potravní daň platiti jest z naznačených výrobků podnikatelům provozujícím výrobu částečně neb úplně na prodej nebo k čepování. Pro skrácení daně povinované však zodpověden jest co do plácení, nevede-li podnikatel sám závod, správce závodu za bezpodmínečného ručení podnikatelova. Kdo vyrábí na prodej nebo k čepování vína umělá nebo polovina v místech prohlášených za uzavřená co do vybírání daně potravní, musí nejdéle čtyři neděle před otevřením závodu učiniti o tom oznámení finančnímu úřadu I. stolice a k tomu připojiti: půdorys a popis výrobní; seznam zásob vinného rmutu, moštu, vína přírodního, umělého a polovina ve výrobně, dále seznam strojových zařízení, náčiní a nádob k uschování; popis postupu při výrobě a vyznačení osoby, která závod řídí. Když bylo ohledání provedeno a správně učiněn nález má orgán finanční opatřiti

místností výroby, strojová zařízení a nádoby k uschování úředními značkami a čísly. Od této doby povinen jest podnikatel pořídit a v dobrém stavu udržovati v části výroby ležící při veřejné cestě a je-li výroba o samotě, v části ležící při vjezdu nápis zevně snadno čitelný, jenž určité naznačuje způsob podniku. Další povinností podnikatele jest podati finančnímu úředníku, jehož doзору podnik přikázán jest, nejdéle ve 24 hodinách písemné oznámení ve dvou exemplářích o každé změně udávši se ve vyšetřeném stavu podniku a oněch osob, v jichž příčině zavázán jest oznámení učiniti.

Výroba vín umělých a polovin podřízena jest dohledu úřadů berních. I jest dovoleno úřadům finančním vstupovati do výroby takového podniku, jakož i dle potřeby podmiňující výkon úředních úkonů prodlévati ve výrobních za dne, a pokud se podnik provozuje, i v noci a jsou také při těchto úředních úkonech podnikatelé osobně nebo svým služebním personálem na požádání povinni ve výrobě propůjčiti se k potřebným pracím. Kdykoli zamýšlí podnikatel vyráběti vína umělá nebo polovina, musí aspoň 6 hodin před započatím výroby zdaněné učiniti u příslušného úřadu ohlášení, v němž udáno býti má jméno a příjmení podnikatelo, stanoviště provozovny, vyznačení místností určených k výrobě zdaněné, den a hodina počátku i dokončení výroby, druh a množství surovin upotřebených, množství umělého vína a polovina, jež má vyrobeno býti, v litrech, druh a čísla strojových zařízení a nádob při tom použitých a konečně daň příslušnou. Podnikatel povinen jest vykáhati, že zásoby přírodního vína, moštu nebo vinného rmutu, umělého vína a polovina ve výrobě se nalézající jsou zdaněny, pokud se týká, musí vykáhati, odkud vše to se mu dostává, berními poukázkami (boletami) nebo listem odebíracím, podle toho, zda zásoby své dovezl sám přes čáru potravní či sám je vyrobil, nebo je odebral odněkud uvnitř čáry potravní. Z toho vyňaty jsou ony zásoby, které došly podnikatele již dříve, než počal s výrobou umělého vína nebo polovina.

Co do přestupků předpisů o dani potravní uložené na výrobu umělého vína a polovina platnost má trestní zákon o přestupcích důchodkových. Jestliže se ku výrobě vína umělého nebo polovina použije menší množství vína, moštu nebo rmutu vinného, než ohlášeno bylo, spáchán tím těžký přestupek důchodkový (§§ 2, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 21 zákona ze dne 30. března 1882 č. 45 ř. z.).

Pokud jde o zdanění umělých vín mimo obvod uzavřených míst a při dovozu jich zapraviti jest daň potravní v těchž případech a v téže výměře, jakož nařízeno všeobecně o vínu (rozh. min. fin. ze dne 3. října 1880 č. 30.093).

Vinice (výhody daňové a poplatkové).

I. Daň pozemková.

1. Tarifní sazby daně pozemkové pro vinice určují se průměrným naturálním výnosem za 15letou dobu, odhadu předcházející, při čemž se přihlíží ke střídání se let prostředních, dobrých a špatných, jakož i let, kde žádného výnosu nebylo docíleno. Kde je obecným zvykem vinice po jisté řadě let vymýtiti, určí se sazba se zřetelem na celkový výnos doby, po kterou vinice trvaly (§ 29 zák. o dani poz. ze dne 24. května 1869 č. 88 ř. z.).